

EU-lobbying och CAM

– en översikt

Edit Helgee har undersökt lobbyverksamheten inom EU när det gäller organisationer inom komplementär och alternativ medicin.

I MAJ I ÅR VALDES NYA representanter till Europaparlamentet. Under de kommande fem åren ska de representera EU-ländernas medborgare i unionens beslutsprocesser, och som en del i arbetet kommer de med all säkerhet att möta en försvarlig mängd lobbyister. En del av dessa lobbyister kommer att arbeta för att främja alternativmedicin. Så hur ser lobbyverksamheten för alternativmedicin i EU ut?

En första anhalt när man vill ta reda på något om lobbyverksamhet i EU är öppenhetsregistret, en databas över organisationer och intressegrupper som arbetar för att påverka EU-institutionerna. Det är än så länge frivilligt att

registrera sig, vilket innebär att registret inte ger en komplett lista över alla lobbyorganisationer, men det är ändå en början. Letar man efter organisationer relaterade till alternativmedicin hittar man sju stycken: EUROCAM, International Federation of Anthroposophic Medical associations (IVAA), European Committee for Homeopathy, Association for Natural Medicine in Europe (ANME), European Central Council of Homeopaths, European Federation of Patients' Associations for Anthroposophic Medicine (EFPAM) och European Federation for Complementary and Alternative Medicine (EFCAM).

Av de här sju organisationerna har fem en budget på under 25000 euro för lobbyarbete för 2018, med ett fåtal lobbyister verksamma på deltid. Undantagen är ANME, som spenderade strax under 40000 euro på lobbyarbete under 2018, och IVAA med förbluffande 250000 euro spenderade under 2018. IVAA är också den organisation som lyckats få till ett möte med en tjänsteman vid EU-kommissionen under den förra mandatperioden - enligt öppenhetsregistret handlade det om antibiotikaresistens och komplementär medicin. ANME å andra sidan är den organisation som har flest personer involverade i sin lobbyverksamhet, med två och tre fjärdedels heltidstjänster ägnade åt lobbying.

En annan organisation som står ut trots sin blygsamma lobbyingbudget är EUROCAM, en paraplyorganisation för organisationer inom komplementär och alternativ medicin. Faktum är att flera av de andra organisationerna, till exempel. IVAA, European Central Council for Homeopaths och EFPAM, också är medlemmar i EUROCAM.

Så hur bedriver de här organisationerna sitt lobbyarbete? För IVAA och ANME är det inte så lätt att ta reda på, men European Committee for Homeopathy, EFCAM och EUROCAM har information om sina aktiviteter gentemot EU tillgängliga på sina hemsidor. I fallet European Committee for Homeopathy tar detta sig bland annat uttryck i ett öppet brev från maj 2019 riktat till de blivande EU-parlamentsledamöterna. I brevet beskrivs homeopati som ett billigt, säkert och effektivt alternativ och komplement till den vetenskapsbaserade vården (man kan notera att det ingenstans i brevet hänvisas till någon källa för dessa påståenden), men brevskrivaren klagar också på att homeopati missgynnas i flera länder.

På EUROCAMs hemsida betonas att organisationen arbetar för att människor ska kunna välja vilken vård de vill ha, men också för att personer som praktiserar alternativ-

medicin fritt ska kunna göra så inom hela EU. Dokument på EUROCAMs hemsida riktar in sig på hur bristen på samordning i regleringen av alternativmedicin inom EU lägger hinder i vägen för både utövare och användare. I likhet med EUROCAM är EFCAM en paraplyorganisation med tydligt fokus på att ge alternativmedicinutövare en röst i EU, men med färre medlemsorganisationer och efter vad det verkar mindre verksamhet.

Både EuroCAM och EFCAM har kopplingar till en intressegrupp för komplementär och alternativ medicin i EU-parlamentet. Denna intressegrupp verkar innefatta både EU-parlamentariker och alternativmedicinutövare och har funnits i åtminstone nio år. På EuroCAMs hemsida finns en lista över åtta möten eller symposier arrangerade av gruppen, det första under 2010 och det sista i februari 2018, med teman som alternativmedicin och cancerbehandling eller alternativmedicin som ett sätt att minska antibiotikaanvändning. Problemen med att få alternativmedicinska preparat godkända för försäljning i EU verkar ha varit ett återkommande tema - det påstås att lagstiftningen för vanliga läkemedel inte fungerar för homeopatika men att den speciallagstiftning som finns för just homeopatiska preparat är för komplicerad.

Ett annat sätt att hitta organisationer som driver alternativmedicinfrågor mot EU är att kolla upp organisationer som har koppling till de registrerade alternativmedicin-lobbyisterna. Här hittar vi en organisation som står ut lite extra, European Coalition on Homeopathic and Anthroposophic Medicinal Products (ECHAMP). ECHAMP fokuserar, som namnet antyder, på alternativmedicinska preparat av olika slag. De har också ägnat sig

åt att skicka informationsmaterial till de nya parlamentsledamöterna, med stark betoning på hur populära homeopatiska preparat är bland befolkningen.

Just acceptansen av komplementär och alternativ medicin som en utbredd företeelse och en integrerad del av sjukvården verkar viktig för flera av organisationerna. Som en del i detta betonar de just den komplementära sidan och kommer med relativt få påståenden om att alternativmedicin skulle kunna ersätta den vetenskapsbaserade vården helt. Både EFCAM och EUROCAM verkar dessutom för mer reglering på EU-nivå av både alternativmedicinsk utbildning och alternativmedicinska preparat, som en motvikt mot skillnader i lagstiftningen på området mellan olika EU-medlemsländer. Dessutom förespråkas att den offentliga vården ska betala för alternativa terapier och mediciner med skattemedel.

En annan sak som är gemensam för flera av de här påverkansgrupperna är hur de väljer att lägga fram sina argument. Praktiskt taget alla hänvisar som sagt till att stora delar av EU:s befolkning använder alternativmedicin, men det är också populärt att tala om alternativmedicin i termer av frihet. Det kan handla både om användarnas frihet att bestämma över sin egen vård och frihetsbegrepp som anknyter till den fria marknaden, t.ex. när det gäller utövarnas frihet att arbeta och bosätta sig var de vill inom EU.

Det verkar alltså finnas en långvarig och envis närvaro av lobbyister inriktade på att främja alternativmedicin inom EU, med fokus på att nå legitimitet och acceptans för alternativmedicin i hela unionen. Bland vissa av ledamöterna verkar det likaledes finnas ett intresse för att

delta i möten med dessa lobbyister, exempelvis inom parlamentets intressegrupp för komplementär och alternativ medicin. Man får hoppas att de förslag och resolutioner som kan bli resultatet av dessa möten en sund skepsis från andra ledamöter. ✍

Källor

<http://ec.europa.eu/transparencyregister>

<https://homeopathyeurope.org/wp-content/uploads/2019/05/ECH-Letter-to-EU-elections-candidates.pdf>

<http://www.efcam.eu/>

<http://www.cam-europe.eu>